

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“
DANAS VAS INFORMIŠEMO O MOLJCU PARADAJZA I MERAMA NJEGOVE KONTROLE U ZATVORENOM PROSTORU

.....

MOLJAC PARADAJZA (*Tuta absoluta*)

MOLJAC PARADAJZA JE TRENUTNO NAJZNAČAJNIJA ŠTETOČINA U PROIZVODNJI PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU U NAŠOJ ZEMLJI.

SLIKA 1. ODRASLA JEDINKA MOLJCA PARADAJZA

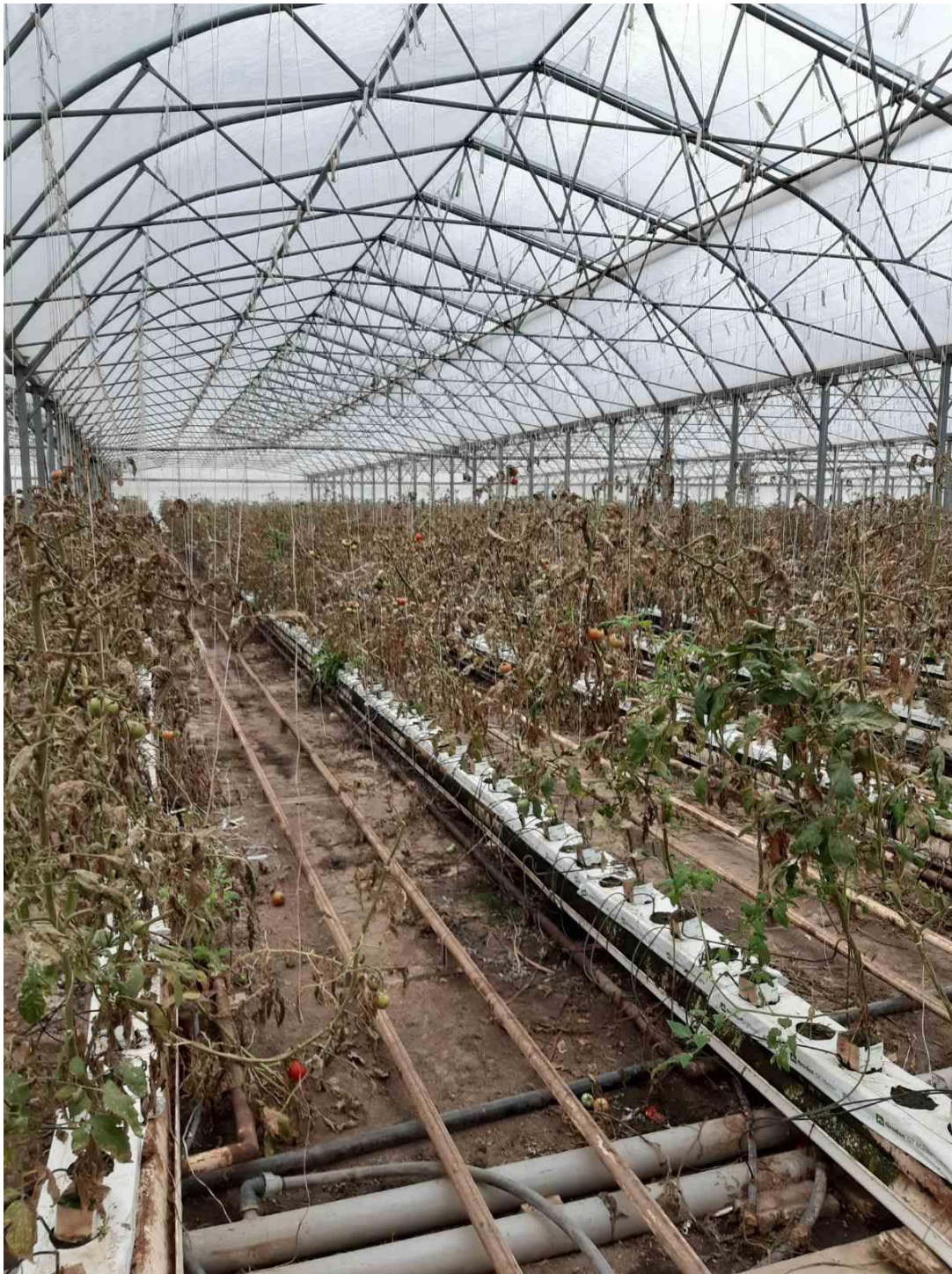
SLIKA 2. ŠTETA OD ISHRANE LARVE I LARVA NA LISTU PARADAJZA

SLIKA 3. LARVA MOLJCA PARADAJZA

OD INTRODUKOVANJA OVE VRSTE U NAŠU ZEMLJU PROŠLO JE DESET GODINA. OD TADA, MOLJAC PARADAJZA SE PROŠIRIO U SVE REGIONE SA ZNAČAJNOM PROIZVODNJOM

PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU. PROŠLE GODINE, U OBJEKTIMA GDE NISU SPROVEDENE ADEKVATNE MERE KONTROLE, DOŠLO JE DO POTPUNOG UNIŠTENJA BILJAKA I PROPADANJA PROIZVODNJE.

SLIKA 4. ŠTETE OD MOLJCA PARADAJZA

ŠTETE PRAVE LARVE KOJE SE HRANE SVIM NADZEMNIM DELOVIMA BILJAKA. NA LISTOVIMA PRAVE KARAKTERISTIČNE MINE HRANEĆI SE MEZOFILOM OSTAVLJAJUĆI EPIDERMIS NETAKNUT.

SLIKA 5. ŠTETE OD MOLJCA PARADAJZA NA LISTU

SLIKA 6. ŠTETE OD ISHRANE LARVI I LARVE NA LISTOVIMA PARADAJZA

SLIKA 7. ŠTETE OD ISHRANE LARVI NA LISTU PARADAJZA

PLODOVI SU UGROŽENI U SVIM FAZAMA RAZVOJA, OD ZAMETANJA DO BERBE. NAPADNUTI PLODOVI SU UPRLJANI IZMETOM I PODLOŽNI SU INFEKCIJAMA RAZLIČITIH PROUZROKOVAČA TRULEŽI, ŠTO DOVODI DO SMANJENJA KVALITETA I GUBITKA NJIHOVE TRŽIŠNE VREDNOSTI. OD OVE ŠTETOČINE, NAJUGROŽENIJA JE DRUGA SADNJA PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU.

SLIKA 8. ŠTETE NA PLODU PARADAJZA

SLIKA 9. ŠTETE NA PLODOVIMA PARADAJZA

TRENUTNO SE NA FEROMONSKIM KLOPKAMA POSTAVLJENIM U USEVE PARADAJZA REGISTRUJE POVEĆANJE BROJNOSTI OVE ŠTETOČINE, A VIZUELIM PREGLEDOM BILJAKA U PROIZVODNJI U ZATVORENOM PROSTORU UOČAVA SE PRISUSTVO JAJA I LARVI.

MERE KONTROLE

MERE KONTROLE MOLJCA PARADAJZA SU VEOMA SLOŽENE.

HEMIJSKE MERE KONTROLE SU LIMITIRANE BIOLOGIJOM OVE ŠTETOČINE TJ. NJENIM VELIKIM KAPACITETOM RAZMNOŽAVANJA. LARVE NE ULAZE U DIJAPAUZU DOKLE GOD MOGU DA SE HRANE. U ZATVORENOM PROSTORU GDE SE PARADAJZ GAJI CELE GODINE MOŽE RAZVITI I DO 12 GENERACIJA GODIŠNJE.

TAKOĐE, OVA ŠTETOČINA VEOMA BRZO STIČE OTPORNOST NA INSEKTICIDE. NIJE REDAK SLUČAJ DA SE NAKON INTRODUKOVANJA OVE VRSTE, U MNOGIM ZEMLJAMA EVROPE PA I KOD NAS, UPOTREBA INSEKTICIDA U PROIZVODNJI PARADAJZA POVEĆALA ZA ČAK I DO 30 PUTA. TAKVA ZAŠTITA OD MOLJCA PARADAJZA, GDE SU HEMIJSKE MERE ZAŠTITE PRIORITETNE, NIJE PRIHVATLJIVA. U KONTROLI MOLJCA PARADAJZA, KLJUČNE SU PREVENTIVNE MERE KONTROLE, TE SE PREPORUČUJE SLEDEĆE:

- POSTAVLJANJE FEROMONSKIH KLOPKI ZA REGISTROVANJE PRISUSTVA I PRAĆENJE NIVOVA POPULACIJE, A TAKOĐE I ZA IZLOVLJAVANJE IMAGA

- POSTAVLJANJE VODENIH KLOPKI SA KOJIMA JE MOGUĆE JOŠ MASOVNIJE IZLOVLJAVANJE IMAGA
- POSTAVLJANJE MREŽE PROTIV INSEKATA NA ULAZ U OBJEKAT, KAO I NA MESTA ZA PROVETRAVANJA OBJEKTA
- UNIŠTAVANJE INFESTIRANIH BILJNIH DELOVA PRE SVEGA LISTOVA SA MINAMA
- UNIŠTAVANJE KOROVA
- BIOLOŠKA BORBA TJ. UPOTREBA PRIRODNIH NEPRIJATELJA. VEOMA EFIKASNA U KONTROLI MOLJCA PARADAJZA JE STENICA PREDATOR ***Macrolophus pygmaeus***. ODRASLE JEDINKE I LARVE OVE STENICE SE HRANE JAJIMA I LARVAMA MOLJCA PARADAJZA. TAKOĐE, VISOKU EFIKASNOST ISPOLJAVA I U KONTROLI BELE LEPTIRASTE VAŠI. NA NAŠEM TRŽIŠTU POSTOJI KOMERCIJALNI BIOLOŠKI PREPARAT POD NAZIVOM MIRICAL U KOM SE NALAZI OVA PREDATORSKA STENICA.

SLIKA 10. ODRASLA JEDINKA STENICE PREDATORA *Macrolophus pygmaeus*

SLIKA 11. LARVA STENICE PREDATORA *Macrolophus pygmaeus*

TOKOM LETNJIH MESECI, UKOLIKO DOĐE DO VEĆEG PODIZANJA BROJNOSTI MOLJCA PARADAJZA, AKO SE REGISTRUJE PREKO 50 JEDINKI NA FEROMONSKIM KLOPKAMA DNEVNO, UBACUJE SE DODATNA POPULACIJA PREDATORA I TO NA MESTA ŽARIŠTA.

MEĐUTIM, UKOLIKO SE BIOLOŠKIM MERAMA KONTROLE NE OBEZBEDI ODGOVARAJUĆA ZAŠTITA PARADAJZA OD OVE ŠTETOČINE, MOGUĆA JE PRIMENA HEMIJSKIH MERA BORBE. U TU SVRHU PREPORUČUJE SE PRIMENA REGISTROVANOG INSEKTICIDA:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA	KARENCA
CORAGEN 20 SC	HLOTRANTRANILIPROL	0,175-0,2 L/HA	1 DAN

.....
 POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE
WWW.PISVOJVODINA.COM